

Sorø Kommune
Att: René Nielsen
Rådhusvej 8
4180 Sorø

Sendt til: reni@soroe.dk

Slots- og Kulturstyrelsen
Afdeling Nykøbing Falster

Fejøgade 1
4800 Nykøbing Falster
Telefon 33 95 42 00

post@slks.dk
www.slks.dk

Dispensation

Kære René Nielsen,

Du har den 21. januar 2019 søgt Slots- og Kulturstyrelsen om dispensation til ændring i tilstanden af fortidsminderne:

- Milesten 8 $\frac{3}{4}$: Fredningsnr: 3524:41 beliggende på matr. 7000a, Kirke-Fjenneslev By, Fjenneslev, Sorø Kommune.
- Milesten 9: Fredningsnr: 3524:42 beliggende på matr. 7000a, Kirke-Fjenneslev By, Fjenneslev, Sorø Kommune.
- Kilometersten 70 km: Fredningsnr: 3524:43 beliggende på matr. 7000a, Slaglille By, Slaglille, Sorø Kommune.
- Milesten 9 $\frac{1}{2}$: Fredningsnr: 3524:44 beliggende på matr. 7000a, Slaglille By, Slaglille, Sorø Kommune.
- Milesten 9 $\frac{3}{4}$: Fredningsnr: 3524:45 beliggende på matr. 7000a, St. Ladegård Hgd., Slaglille, Sorø Kommune.
- Milesten 10, fredningsnr: 3523:23 beliggende på matr. 7000a, Ll. Ladegård Hgd., Sorø Jorder, Sorø Kommune.
- Milesten 10 $\frac{1}{4}$: Fredningsnr: 3523:24 beliggende på matr. 7000a, Haverup By, Pedersborg, Sorø Kommune.
- Kilometersten, Jensen Klint 0-km: Fredningsnr: 3523:30 beliggende på matr. 7000n, Sorø Bygrunde, Sorø Kommune.
- Skelsten: Fredningsnr: 3524:30 beliggende på matr. 7000a, Sigersted By, Sigersted, Sorø Kommune.
- Skelsten: Fredningsnr: 3524:38 beliggende på matr. 7000a, Kirke-Fjenneslev By, Fjenneslev, Sorø Kommune.
- Vejvisersten : Fredningsnr. 3523:31 beliggende på matr. 46a, Pedersborg By, Pedersborg, Sorø Kommune.
- Vejvisersten : Fredningsnr. 342334 beliggende på matr. 7000a, Munke-Bjergby By, Munke-Bjergby, Sorø Kommune.

Fortidsminderne er beliggende ved kommunens landeveje

Afgørelse

Slots- og Kulturstyrelsen imødekommer din ansøgning og giver hermed dispensation til:

- Afrensning og opmaling af vejstenene som angivet i ansøgningen for en periode af 10 år.

Afgørelsen gives på følgende vilkår:

- At arbejder på stenen skal foregå under hensyntagen til fortidsmindet.
- At afrensning/rengøring af stenen sker ved brug af brun sæbe, vand og en stiv naturbørste. Der må ikke anvendes højtryksrensere, algefjerner eller andre kemikalier. Såfremt stenen ikke kan afrenses umiddelbart, kan stenen smøres ind i brun sæbe og tildækkes med plastik eller plastikfilm. Plastikken skal fjernes efter ca. en uge, hvorefter stenen rengøres.. At tidligere bemaling kan afrenses ved hjælp af samme metode som ved rengøringen af stenen. Samt ved let kradsning med en træpind, så stenen ikke beskadiges.
- At genopmaling af inskriptioner og symboler sker med den eksisterende (oprindelige) farve i samme omfang, farve og typografi. Opmaling skal ske med linoliemaling.
- At skader straks skal anmeldes til styrelsen.
- At det pålægges ansøger selv at sørge for fornyelse af dispensationen ved udløbet af perioden.

Afgørelsen er truffet efter museumslovens § 29 j, stk. 1.

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af dig eller andre klageberettigede. Klagefristen er 4 uger efter modtagelsen af afgørelsen. Klagevejledning findes sidst i dette brev.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning, med mindre nævnet bestemmer andet, jf. § 29 v, stk. 7.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. 29 k, stk. 2.

Begrundelse

Fortidsmindet på jeres ejendom er beskyttet efter museumslovens § 29 e, stk. 1. Reglen er, at der ikke må foretages ændring i fortidsmindets tilstand. Styrelsen kan i særlige tilfælde give dispensation, jf. museumslovens § 29 j, stk. 1. Praxis for dispensation til ændringer i tilstanden af fortidsminder er meget restriktiv. Privatøkonomiske interesser kan ikke begrunde en dispensation til at ændre et beskyttet fortidsminde. Der kan eksempelvis gives dispensation til ledningsarbejder, renovering og lignende nødvendige forbedringer af eksisterende bebyggelse på fortidsminder.

Styrelsen har i denne sag vurderet, at der er tale om et særligt tilfælde, der kan begrunde dispensation.

Sorø Kommune har i ansøgningen angivet at kommunen ønsker at have mere fokus på vejstenene, og sætte fokus på vejstenenes kulturhistoriske betydning. Dette skal ske ved en genopmaling og løbende pleje af stenene og området omkring vejstenene.

Baggrund for sagen

De ovennævnte fortidsminder er vejsten af forskellig type og alder, og er placeret forskellige steder i kommunen. Hovedparten af vejstenene fortæller om de forskellige tiders administrative inddeling og transporthistorie.

Der er ansøgt om at afrense vejstenene og vedligeholde dem for en 10 årig periode.

Lovgrundlag

Reglerne om fortidsminder er fastsat i museumslovens kapitel 8 a (lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 med senere ændringer).

Museumslovens § 29 e, stk. 1, fastsætter, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af fortidsminder. Der må heller ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, der fastlægger skel gennem fortidsminder.

Museumslovens § 29 f fastsætter, at der på og inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.

Styrelsen kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra reglerne i § 29 e, stk. 1, og § 29 f, jf. § 29 j, stk. 1. Ved meddelelse af dispensation kan der stilles vilkår, herunder om, at der for ansøgerens regning skal udføres en arkæologisk undersøgelse.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af jer eller andre klageberettigede. Klagefristen er 4 uger efter modtagelsen af afgørelsen. Klagevejledningen findes sidst i dette brev.

Hvis I vil indbringe Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse for domstolene, skal en sag være anlagt inden 6 måneder, fra I har fået meddelelse om afgørelsen, jf. museumslovens § 29 x.

Sagens videre forløb

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning, med mindre nævnet bestemmer andet, jf. § 29 v, stk. 7.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. 29 k, stk. 2.

Hvis I har spørgsmål

I kan læse mere om fortidsminder og museumsloven på styrelsens hjemmeside:

<http://slks.dk/fortidsminder-diger/>

Hvis I har spørgsmål, er I velkommen til at kontakte os. Handler jeres henvendelse om dette brev, beder vi jer om at oplyse sagens journalnummer, der findes øverst i dette brev.

Venlig hilsen

Lars Bjarke Christensen
Konsulent, arkæolog
Fortidsminder

Kopi til:

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Dansk Botanisk Forening, kontor@botaniskforening.dk

Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk

Museum Vestsjælland: kontor@vestmuseum.dk

Roskilde Museum, romu@romu.dk

Klagevejledning

Der kan klages til Miljø- og Fødevareklagenævnet over Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse.

Klagereglerne er fastsat i museumslovens §§ 29 t, 29 u og 29 v.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, Slots- og Kulturstyrelsen har meddelt afgørelsen.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. En rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis du ønsker at klage, indgives klagen i Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal. Der er adgang til klageportalen på borger.dk eller virk.dk. På Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside er der link til klageportalen.

Hvis du klager, skal du betale et klagegebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. For privatpersoner er klagegebyret 900 kr. For virksomheder og organisationer er klagegebyret 1.800 kr. Satserne er 2016-niveau og bliver reguleret den 1. januar hvert år. Gebyret betales med betalingskort i klageportalen.

Herefter sender klageportalen automatisk klagen til Slots- og Kulturstyrelsen. Hvis styrelsen vil fastholde afgørelsen, sender styrelsen klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet via klageportalen sammen med den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse med styrelsens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Klageportalen sender udtalelsen til de involverede i klagesagen med en frist på 3 uger for at komme med bemærkninger til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

På Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside kan du finde mere vejledning om nævnets behandling af klager og om tilbagebetaling af klagegebyr, f.eks. hvis nævnet afviser at realitetsbehandle klagen, hvis du tilbagekalder klagen, eller hvis du får helt eller delvist medhold. Du kan også finde vejledning om muligheden for at søge om fritagelse fra kravet om at klage via klageportalen. En begrundet ansøgning om fritagelse sendes til Slots- og Kulturstyrelsen.

Se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside:

www.nmkn.dk eller www.naevneneshus.dk.

Frist for at anlægge retssag

Hvis du vil indbringe Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse for domstolene, skal du anlægge sag inden 6 måneder fra den dag, styrelsen har meddelt dig afgørelsen (museumslovens § 29 x).